

GAQ-3058

Seat No. _____

B. A. (Sem. - III) Examination

November / December - 2013

Sanskrit : Paper - CE-304

(काव्यप्रकाश - 9-9a)

Time : 3 Hours]

[Total Marks : 70

१ गभे ते त्रश ससंदर्भ समञ्जसो. १४

(१) जयतीत्यर्थेन च नमस्कार आक्षिप्यत इति तां प्रत्यस्मि प्रणत इति लभ्यते ।

(२) त्रयः समुदिताः न तु व्यस्तास्तस्य काव्यस्योभ्दवे निर्माणे समुल्लासे च हेतुर्नतु हेतवः ।

(३) अत्र तदन्तिकमेव रन्तुं गतासीति प्राधान्येनाधमपदेन व्यज्यते ।

(४) इत्यादौ व्यापनादि लेपनादिरुपतया संभावितम् ।

(५) सकलप्रयोजनमौलिभूतं समन्तरमेव रसास्वादनसमुद्भूतं पिगलितवेद्यान्तरमानन्दनम् ।

२ भम्भटे आपेला काव्यना प्रयोजनोनी आशरे त्रशसो शब्दोभां सविस्तर १४
यर्था करो.

अथवा

२ भम्भटे दशविल काव्यना लक्षणानी त्रशसो शब्दोभां यर्था करो.

३ काव्यशास्त्रना संप्रदायो विशे यर्था करो. १४

अथवा

३ काव्यप्रकाशना भंगलायरशानी सविस्तर यर्था करो.

૪ ગમે તે બે વિશે ટૂંકનોંધ લખો.

૧૪

- (૧) કાવ્યના હેતુ.
- (૨) કાવ્યના પ્રકારો.
- (૩) મમ્મટની વિદ્વત્તા.
- (૪) કાવ્યપ્રકાશનું કર્તૃત્વ.

૫ બે-ત્રણ વાક્યોમાં જવાબ આપો. (ગમે તે સાત)

૧૪

- (૧) કવિની સૃષ્ટિમાં રસ કેટલા અને કયા કયા છે ?
- (૨) કાવ્યપ્રકાશના મંગલ શ્લોકમાં કોનો જય થાય છે ?
- (૩) ઉપમા અલંકારની વ્યાખ્યામાં મેદે શબ્દ શા માટે મૂકવામાં આવ્યો છે ?
- (૪) ઉત્પ્રેક્ષા અલંકારના કેટલા પ્રકાર છે ? કયા કયા ?
- (૫) ઉત્તમ કાવ્ય (ધ્વનિકાવ્ય) કોને કહેવાય ?
- (૬) કાવ્યના હેતુઓ એમ કહેવાને બદલે કાવ્યના હેતુ એમ શા માટે કહ્યું છે ?
- (૭) મમ્મટે આપેલ કાવ્યની વ્યાખ્યાની શા માટે ખૂબ જ ટીકા થઈ છે ?
- (૮) ઉપમા અલંકારમાં મુખ્ય લક્ષણો કયા કયા છે ?
- (૯) શ્લેષ અલંકારનું લક્ષણ જણાવો.
- (૧૦) સમાસોક્તિ અલંકારની કઈ વિશેષતા છે ?
- (૧૧) પૂર્ણોપમા અને લુપ્તોપમા એટલે શું ?
- (૧૨) આચાર્ય મમ્મટે ઉપદેશ આપવાની પદ્ધતિ કેવી રીતે સમજાવી છે ?